

77

SANT JOAN
DE LES
ABADESSES

LA VILA: ELS CARRERS I NOSALTRES

Mireu, si us plau. La tècnica moderna —en aquest cas la fotografia i l'aviació— ens permet de contemplar la vila com a cap dels nostres avantpassats no li havia estat donat d'esguardar-la: des dels aires i tota de conjunt. Heus aquí l'escenari de la nostra vida, del nostre treball i de les nostres festes; el nostre, el dels nostres pares i el dels nostres fills. És l'obra d'un enfilall de generacions i de la nostra. Perquè un poble és el producte d'uns homes i de la seva cultura, la sedimentació de múltiples esforços, de lleialtats i, malauradament, d'egoïsmes. Des de l'altura, és prou fàcil de distingir-ne les etapes i d'endevinar-ne les intencions.

Ja sabem per on comença, el nostre poble: evidentment, pel monestir. Tal com és ara, el monument —quina meravella de volums, vist des d'ací!— no és pas de més enllà del segle XII. Tanmateix, és l'edifici més antic que posseïm, juntament amb Sant Pol. Precisament entorn d'aquesta església, que era la parroquial dels pagesos que vivien als masos escampats per la vall, va aglomerarse el primer nucli urbà. El

temple era una garantia de seguretat en mig de les lluites feudals, i el camí que venia del pont oferia oportunitats al comerç. Aquest veïnat, més tard i fins al nostre segle anomenat el Rabal, que estigué subjecte a ampliacions i reduccions successives, encara es distingeix del seu voltant.

Cap al començament del segle XIII va sorgir la que avui anomenem la vila vella, aleshores vila nova per contraposició amb la de Sant Pol. Es veu prou ben delimitada. El Ter i l'Arçamala que la flanquegen gairebé per tres dels seus quatre costats, en facilitaven la defensa. No fou edificada al lliure albir dels habitants, sinó d'acord amb un traçat prèviament establert, que responia a un model il·lustre i antic, ideat per un arquitecte grec del segle V abans de Crist. Els romans l'adoptaren per a les noves ciutats de que sembraren l'Imperi i, després dels segles obscurs, l'Europa medieval va incorporar-se'l com una forma més del seu retrobament amb la cultura clàssica. Consta, bàsicament, de

dos carrers axials que s'encreuen —el "cardo" i el "decumanus" romans, els nostres carrers Major i de l'Aigua— i, en la seva intersecció, originen un espai quadrat —l'agora grega, el fòrum romà, la nostra plaça Major—, indret per al mercat i l'esbarjo, centre cívic i polític del poble. Hi ha, encara, uns carrers que ressegueixen l'interior de la muralla —els nostres carrers dels Tints i del Palmàs— i d'altres de paral·lels al Major que completen la retícula.

L'estretor dels carrers era exigida per la necessitat de reduir el perímetre fortificat i tolerada per l'escassa densitat demogràfica i la mínima circulació consegüent. Un esperit racional, que els nostres urbanistes no se'ls ha acudit d'imitar, assignava als carrers una funció alterna: si el carrer Major era destinat al pas de vianants i si obrien les botigues, l'actualment anomenat del bisbe Ponç era reservat a l'entrada dels animals i dels carros; era el carrer on es descarregava el vi i on es feia la matança del porc. El carrer següent tornava a ser d'entrada i trànsit de vianants i així successivament. Malgrat les variacions de la funcionalitat i l'estructura dels estatges, encara és perceptible aquesta organització primitiva.

Les cases eren unifamiliars. La planta baixa era destinada a l'obrador o a establir-hi el bestiar; el primer pis era per a la llar, la cuina i els dormitoris, que sovint ocupaven també el segon pis, on podia haver-hi la pallissa i la cambra dels mals endreços.

L'àmbit, anomenat, el Vinyal, que l'abat assenyala per a la vila nova, va anar poblant-se de mercaders i d'artesans que ací trobaren feina i s'agrupaven de vegades per carrers, una mica com a les grans poblacions de l'època, on era rigorosa la distribució gremial. També si acolliren pagesos, atrets per la seguretat i els

privilegis que els permetien de defugir les servituds feudals; continuaven cultivant feixes i artigues a les muntanyes properes i criaven bestiar. S'hi establiren, encara, propietaris de masies i terres de la rodalia, que hi construïren casals més amplis i ostentosos, i cavallers que l'evolució de la societat reduïa a una vida pacífica. La progressiva concessió de privilegis i franquícies va anar convertint la vila, que era un feu de l'abat, en un municipi lliure.

Una muralla encerclava la vila; se'n conserven lleugeres restes, majorment prop de la font d'en Roca, i és fàcil d'endevinar-ne la situació dels portals. La zona que dona al Ter és encara dita, popularment, la muralla, i algunes cases de la banda de ponent del Passeig, edificades dins el mur, serien ennoblides si es restablís la visió del parament.

Tota la vila és una magnífica lliçó d'urbanisme. Tanmateix, els últims anys n'han accelerat la transformació, que venia de temps. Hem perdut portes gòtiques i estructures típiques; han estat emblanquinades fins i tot llandes de pedra. Un respecte adequat podria mantenir molts elements, rescatar-ne d'altres i evitar futures destruccions gratuïtes. La nova funció d'un estatge sovint és compatible amb l'antiga fesomia exterior.

El Pont Nou prolonga l'eix que vertebrava les dues viles, el Passeig, aquest encert urbanístic que no agraiem mai prou. Potser és el residu fortuït de l'esplanada que acostumava a estendre's a tocar del clos de la muralla, destinada a mercats de bestiar i a la batuda; però dona a la vila una entrada digna i proporciona un marc incomparable al nostre repòs i al nostre esplai.

A la dreta del carrer Comella, que desvia

el trànsit cap a la carretera, se situa un nucli construït entre el final de la passada centúria i les primeres dècades del segle present. Es un conjunt de volums ponderats i relativament harmònics si oblidem alguna lamentable alteració recent. Duran Reynals hi ha deixat construccions d'un noucentisme exquisit, i Jeroni Martorell hi ha dissenyat alguna peça arquitectònica d'un modernisme enraonat i discret. La plaça d'en Clavé, una de les realitzacions urbanístiques més ben aconseguides de la vila moderna, és deguda a la seva perícia i a la decisió dels governants d'aleshores.

Del camp Manigosta enllà, s'aixeca el poble dels nostres dies. Una simple comparació global entre la vila vella, tan arrodonida i ben pensada, i aquesta nova zona i altres barris perifèrics que la fotografia no ens mostra ens duu a conclusions més aviat pessimistes. La creixença volumètrica de la població no

ha coincidit, probablement una mica per culpa de tots, amb un progrés qualitatiu. Hem de reconèixer la nostra inferioritat, fins i tot tècnica, però sobretot moral, respecte als santjoanins que van edificar la vila vella. Ells saberen adoptar els conceptes urbanístics més progressius d'aleshores, i ara nosaltres retornem a l'urbanisme individualista i desordenat que ells rebutjaren. Potser podria aplicar-se a la nostra vila la frase que Sartoris, el distingit arquitecte italià, va formular a propòsit de Girona: "La veritable població moderna és l'antiga".

Mirant, però, la vila des d'enlaire, fixem-nos que és esplèndidament emplaçada i que les muntanyes, quasi verges, l'envolten com un parc. Esperem amb optimisme que tots plegats assumirem la idea que el poble és el mirall dels homes que l'han construït i, rectificants errors i renovant criteris, sabrem bastir, amb la vila, una imatge que ens honori.

NOMENCLATOR DELS CARRERS DE LA VILA DE SANT JOAN DE LES ABADESSES 1977

La retolació dels carrers de vegades en revela la situació, o el gremi o la família important que hi habitava; d'altres vegades mostra noms que volen ser una lliçó d'història; en alguns casos, és el pal d'una bandera política. A continuació, transcrivim el nomenclator comentat de tots els carrers de la vila. Els noms tradicionals, pocs, per desgràcia, són senyalats amb un asterisc; els que foren imposats l'any 1921, quan s'ompliren els carrers de noms històrics, són marcats amb dos asterics; i amb tres els noms

retolats aquest any 1977. Entre parèntesis s'indiquen els anys no compresos en aquests tres apartats i els noms ja desapareguts, acompanyats de les dates corresponents.

En el cas de carrers que han tingut diverses denominacions successives, comentem només la que té una relació específica amb la vila, encara que no sigui l'actual. L'arreplega de tots els noms tradicionals demanava una recerca més detinguda de la que ha estat possible de dedicar-hi.

Abadessa Emma

Plaça **

(Tradicionalment, plaça del Forn; 1936-1939, Angel Guimerà.)

Primera abadessa de Sant Joan (887-942)
 Filla del fundador del monestir, Guifré.
 Dona de virtuts excepcionals, afermà la institució monàstica i n'amplià les possessions.

Abadia

Plaça *

(Popularment, el Corral; 1936-1939, ler. de Maig.)

Nom de la casa de l'abat, que hi és situada. Aquesta plaça és anomenada popularment el Corral, nom que deu venir de l'espai clos on devien encabir-se certes dependències monacals.

Abat Arnau de Villalba

Carrer **

(1936-1939, Associació Obrera.)

Regí el monestir de Sant Joan del 1393 al 1427. Intervingué en les transcendents qüestions polítiques i religioses de l'època. Construï el palau abacial, donà a l'església rics ornaments, descobrí la forma incorrupta del Santíssim Misteri.

Abat Isalguer

Carrer **

(1936-1939, Avançada.)

Era fill de la vila. Fou abat de Sant Joan entre el 1456 i el 1484. Reorganitzà l'arxiu i en resumí els principals documents. La Generalitat de Catalunya li encomenà gestions importants. Dirigí la defensa de la vila contra els francesos, els quals se l'emmenaren a l'exili.

Abat Ramon de la Bisbal

Carrer **

(1936-1939, 14 d'Abril.)

Tingué el càrrec del 1230 al 1248.

Impulsà la formació de la vila nova i en construï la muralla.

Abat Velmanya

Carrer **

(1936-1939, Arçamala.)

(Pròpiament, Vallmanya I) Abat entre 1250 i 1252. Dedicà les imatges del Santíssim Misteri.

Alcalde Pere Rovira

Carrer **

(Tradicionalment, carrer d'Olot; 1936-1939, Bonaventura Durruti.)

Famós jurista. Batlle de Sant Joan entre el 1350 i el 1365.

Arquitecte Duran i Reynals

Placeta ***

1896-1966. Restaurà el monestir (1948-1963) i projectà alguns magnífics edificis a la vila.

Arquitecte Puig i Cadafalch

Carrer ***

1869-1957. Arquitecte català i tractadista d'art. President de la Mancomunitat de Catalunya. Dirigí la primera fase de la restauració del monestir, començada el 1911.

Arxiver mossèn Masdeu

Carrer

(Denominació acordada i aprovada el 1939 i feta efectiva el 1948; entre el 1939 i el 1948, sembla que se'n digué de les Escoles; 1931-1939, Galán i García Hernández.)

§acerdot santjoaní. 1864-1936. Ordenà l'arxiu del monestir, aplegà molts dels objectes artístics, actualment al museu, i escriví diversos treballs històrics sobre el monestir i la vila.

Asprer i Talrich

Carrer **

(1936-1939, Constància.)

Segles XVII-XVIII. Fill de la vila.
General de l'Arxiduc d'Àustria, lluità
contra Felip V.

Berenguer Arnau

Carrer **

(1936-1939, Pau Iglesias.)

Abat de Sant Joan 1111-1131. Consolidà la
canònica augustiniana i construí el primer
pont de pedra d'entrada a la vila.

Bernat Saulet

Carrer ***

Notable escultor que, la primera meitat
del segle XIV, residia en aquesta vila. Es
autor del magnífic retaule major de Sant
Pol, actualment al museu de Vic.

Bisbe Gaufred

Carrer **

(Des de la fundació de la vila, i popularment
encara avui, carrer Major; 1936-1939,
Rafael de Casanova.)

Fill del compte Tallaferro, Abat de Sant
Joan, bisbe de l'efímer bisbat de Besalú,
que tingué a Sant Joan una de les seves
seus, i finalment bisbe de Carcasona.
Morí a Sant Joan el 1054.

Bisbe Ponç de Monells

Carrer **

(Fins el 1977, erròniament retolat bisbe
Pous; 1936-1939, Front.)

Abat de Sant Joan (1140-1193) i bisbe
de Tortosa. De les seves múltiples
empreses, cal destacar la construcció
de l'actual església del monestir.

Bisbe Soler

Carrer **

(1936-1939, Progrés.)

1799-1851. Fill de la vila. Home de gran
ciència i virtut. Bisbe de Terol.

Bisbe Torras i Bages

Plaça **

(1936-1939, Revolució.)

Regí la diòcesi de Vic del 1899-1916.
Orientador espiritual de la Renaixença

catalana. Propulsor de la restauració del monestir de Sant Joan.

Bover

Carrer ***

Constructor de rellotges d'especials característiques, molt apreciats pels col·leccionistes. Treballava en aquesta vila al final del segle XVIII.

Calvo Sotelo

Carrer

(Tradicionalment, del Raval perquè comunicava la vila vella amb el veïnat anomenat així; 1921-1936, beat Miró; 1936-1939, Francesc Layret; des del 1939, Calvo Sotelo. El 1939 es va acordar i aprovar l'assignació, que no tingué efecte, del nom del beat Miró a l'actual carrer del Mestre Serrat.)

Beat Miró: canonge del monestir entre el 1127 i el 1161. Per les seves virtuts, ha estat objecte de constant veneració popular.

Camprodon

Carretera

(La retolació deu datar de l'inici de l'edificació, a la primavera d'aquest segle, de les cases que la flanquegen.)

Nom de la població a la qual la carretera conduïx.

Can Crehuet

Passatge ***

Nom de la finca veïna, casa pairal d'una antiga família santjoanina que ha donat a la vila molts homes d'església i de lletres.

Canonaires

Carrer *

Nom al·lusiú al gremi de fabricants de canons per a la indústria d'armes.

Caudillo

Rambla

(Tradicionalment, l'Era Gran; des de la seva urbanització, passeig de l'Era Gran; des del 1921, de l'abat Ramon de Bianya; des del 1931, de Francesc Macià; des del 1939, Rambla del Caudillo.)

Abat Ramon de Bianya. Governà el monestir des del 1324 fins al 1348. Savi jurista. Presidí el capítol que reformà la canònica augustiniana als territoris de la Corona d'Aragó. Tingué influència en la cort papal. Restaurà la vila.

Comamala

Carrer

(Fins al 1936, Mestres Carders, nom al·lusiú a un dels gremis dels manipuladors de la llana; des del 1936, Comamala.)

Comamala: Cognom del metge Josep Comamala, natural de la vila. Morí el 1903. Home d'inquietuds socials, fundà la cooperativa "l'Aligot", actualment "Comamala".

Comella

Carrer

(Retolat la segona dècada d'aquest segle.)
(1936-1939, Joaquim Maurin.)Cognom dels propietaris que el 1911,
cediren gratuïtament el terreny per a
l'obertura del carrer.**Era de l'Angel**

Carrer ***

Nom d'una era de batre que, fins
als anys seixanta d'aquest segle,
existí a l'indret on és enclavat el
carrer.**Escultor Pujol**

Plaça **

(1936-1939, Sirval.)

Escultor local del segle XVIII.
Construí l'altar de l'ermita de Sant Antoni,
destruït el segle passat.**España**

Plaça

(Des de la fundació de la vila, plaça Major,
nom prou significatiu de la seva categoria.
Es possible que al segle passat tingués
alguna altra efimera denominació relacionada
amb les vicissituds polítiques de l'època.
Del 1931 al 1939, s'anomenà Plaça de la
República; des del 1939, Plaza de España.
Popularment, simplement la Plaça.)**Estació**

Carretera, passeig, plaça

La situació d'aquests tres espais
n'explica la retolació, que data de la seva
obertura.**Faura**

Carrer **

Es refereix a Guillem, fill de la vila,
que es distingí en la reconquesta de
València, acompanyant Jaume I.
Segle XIII.**Ferrer i Olzina**

Carrer **

(1936-1939, Blasco Ibáñez.)

1698-1767. Fill de la vila. Catedràtic
de dret i teologia.**Ferrocarril**

Carrer ***

Nom degut a la proximitat de l'estació
del tren.**Font dels Estudiants**

Carrer ***

Denominació d'una típica font propera.

Historiador Parassols

Carrer **

(1936-1939, 11 de Juny.)

1824-1896. Sacerdot santjoaní. Membre
corresponent de la Real Acadèmia de la
Història de Madrid i de la Reial Academia
de les Bones Lletres de Barcelona. Autor,
entre altres, de l'obra "San Juan de las
Abadesas y su mayor gloria, el Santísimo
Misterio".**Jacint Verdaguier**

Carrer ***

1845-1902. Poeta màxim de Catalunya.

Jaume Espona

Jardins ***

1888-1958. Industrial i mecenes, fill adoptiu
de la vila. Restaurador del monestir.**Jaume I**

Passeig ***

1208-1276. El rei més gran de Catalunya.
Concedí a aquesta vila diversos privilegis.

Joan Maragall

Carrer ***

1860-1911. Excels poeta català, molt relacionat amb aquesta vila, on escriví els famosos poemes "La vaca cega" i "Goigs a la Verge de Núria".

Joan de Socarrats

Carrer ***

(1931-1939, primera retolació, amb el nom de Martí Vilanova; desestimada pel Govern Civil, el 1939, la proposta de l'Ajuntament d'assignar-li el nom del gran santjoani Joan Danés, ha quedat sense retolació fins el 1977.)

Nascut en aquesta vila. Un dels principals juristes catalans del segle XV. Edità i comentà l'obra de Pere Albert sobre els costums de Catalunya. Glossà també els "Usatges de Barcelona".

Josep Anselm Clavé

Plaça

(Retolada el 1927)

1824-1874. Poeta i músic. Creador de societats corals per al foment de la instrucció i moralització dels obrers. L'existència, en aquesta vila, de cors de Clavé preparà el clima favorable per a la dedicació d'aquesta plaça.

José Antonio

Passeig

(Tradicionalment, la Muntanyeta; des de la seva urbanització, passeig de la Muntanyeta; des del 1921, del comte Guifré; des del 1936, avinguda 19 de Juliol; des del 1939, paseo de José Antonio. El 1939 l'Ajuntament prengué l'acord, que no meresqué l'aprovació de la superioritat, de retolar amb el nom d'avenida del Conde Wifredo la carretera de Ripoll.)

Guifré el Pilós. Segle IX. Comte de Barcelona. Fundador del monestir de Sant Joan.

Jussà

Carrer *

(Durant molt temps retolat, erròniament, Jossa o mercader Jossa; 1936-1939, Germinal Vidal.)

Adjectiu català, que significa inferior. El carrer jussà, denominat així des dels inicis de la vila vella, és, doncs, el carrer de baix.

La Plana

Passeig ***

Denominació tradicional del paratge actualment travessat pel passeig que porta aquest nom.

Manigosta

Carrer ***

Topònim, de significació ignorada, amb que era conegut el camp on ara hi ha els jardins Jaume Espona, pròxims a aquest carrer.

Mare de Déu de Montserrat
Carrer ***

Retolació que és un homenatge a la Patrona de Catalunya.

Mare de Déu de Núria
Carrer ***

Nom de la Verge pirenenca, de devoció molt estesa en aquestes comarques.

Mare de Déu del Prat
Carrer ***

Títol de l'ermita situada als afores de la vila, tan estimada dels santjoanins.

Marquès de Pere-Portussa
Carrer **

La denominació popular anterior al 1921, possiblement relacionat amb el mateix llinatge, era carrer de "La Portussa"; (1936-1939, Milícies Proletaries.)

Es refereix a un membre d'aquesta família, originària del Rosselló i establerta a Sant Joan, que acompanyà Pere el Gran a la conquesta de Sicília. Segle XIII.

Mercader Pere Planes
Carrer **

(1936-1939, 16 de Febrer.)

Segle XV. Mecenes del monestir.

Mestre Guiu
Carrer **

Fill de Sant Joan. Segles XVIII-XIX. Cèlebre organista i compositor.

Mestre Jaume Nunó
Carrer

(Tradicionalment, carrer del Palmàs, nom d'un casal, encara existent, que hi és situat; des del 1921, Mestre Nunó, en referència al pare del titular actual; des del 1969, Mestre Jaume Nunó.)

1824-1908. Fill d'aquesta vila. Compongué l'himne nacional de Mèxic, on és considerat una glòria nacional.

Mestre Josep M. Andreu
Carrer
(Retolat el 1931.)

1869-1950 Natural de Montblanc. Exercí el magisteri en aquesta vila al final del segle XIX i a la primeria del XX. Fou molt respectat per la seva responsabilitat i competència.

Mestre Ramon Serrat
Carrer

(Fins el 1936, Cooperativa Niu Nou; del 1936 al 1939, Jaume Compte; des del 1944, Mestre Ramon Serrat.)

1843-1944. Fill d'aquesta vila. Il·lustre compositor, especialment de sardanes, moltes d'elles inspirades en temes de Sant Joan.

Mèxic
Carrer ***

Retolació que deixa constància de la relació cordial existent entre Mèxic i Sant Joan, a causa d'haver estat un santjoaní l'autor de l'himne nacional d'aquell país.

Monges
Pujada

Nom popular degut a la proximitat del convent de germanes carmelites de santa Joaquina de Vedruna, establertes a la vila des dels inicis de la congregació, al segle XIX.

Nobles Gironella
Carrer **
(1936-1939, Premsa.)

Família antigament radicada en aquesta vila, a la qual ha donat diversos homes il·lustres.

Oganes

Carrer ***

Nom del torrent proper.

Pere Roca

Carrer **

(1936-1939, Nakens.)

Segle XV. D'una antiga família santjoanina.
Mecenes del monestir.

Pompeu Fabra

Plaça ***

1868-1948. Ordenador de la llengua catalana.

Pont Vell

Carrer

(Retolat en data no coneguda d'aquest segle.)

Nom al·lusiú al pont monumental, que honora aquesta vila.

Puig Estela

Carrer ***

Un dels cims més alts de la Serra Cavallera

Ramon de Palol

Carrer ***

Segle XIV. Canonge del monestir, de la

família dels castellars de Milany, que sufragà, entre altres obres, la imatge i el retaule de Santa Maria la Blanca.

Ripoll

Carretera

(La retolació deu datar de l'inici de l'edificació, a la primeria d'aquest segle, de les cases que la flanquegen.)

Nom de la població veïna a la qual la carretera condueix.

Roser

Carrer ***

Denominació d'una ermita desapareguda que ha donat nom al pla on ha sorgit un nou veïnat, en el qual es troba aquest carrer.

Sant Amand

Carrer ***

Muntanya que forma part de la Serra Cavallera.

Sant Isidre

Carrer

(1936-1939, 6 d'Octubre.)

Nom tan antic com el carrer, que data de la primeria d'aquest segle. S'ignora el motiu concret d'aquesta retolació; deu haver-se d'atribuir a la devoció dels pagesos al seu patró.

Sant Miquel

Carrer *

(1936-1939, Llibertat.)

Titular de l'antiga capella romànica davant la qual discorre aquest carrer.

Sant Pol

Carrer *

(1936-1939, Indústria.)

Denominació tradicional, motivada per la proximitat de l'església d'aquest nom.

Serra Cavallera

Carrer ***

Serralada que tanca la vall de Sant Joan per la banda nord-oest.

Somatentista Ramon d'Urg

Carrer **

(Al final del segle passat, carretera de Camprodon; des del 1921, el nom actual; del 1936 al 1939, Salvador Seguí.)

Segle XIII. Actua d'àrbitre en les disputes entre els habitants de Sant Joan i Ripoll.

Taga

Carrer ***

Cim que corona la vall de Sant Joan.

Tòleg Corriols

Carrer **

(Tradicionalment, i popularment encara

avui, carrer de l'aigua, a causa del rec que en recorria bona part; des del 1921, el nom actual; 1936-1939, Miquel Padrola.)

1739-1809. Fill de la vila. Advocat de l'Audiència. Autor d'obres de dret, moral i hagiografia.

Ter

Carrer ***

Riu que travessa la vall i que ha format la terrassa on és emplaçada la vila.

Tints

Carrer *

(1936-1939, Francesc Ascasso.)

Denominació deguda als establiments de tints que eren ubicats en aquest carrer.

Tres Creus

Carrer ***

Nom del cim d'una bella muntanya que s'aixeca tocant a la vila.

Vidabona

Carrer ***

Ermita, visible des de la vila, que hi ha a la muntanya del mateix nom, que constitueix un dels últims contraforts de la Serra Cavallera.

Vista Alegre

Carrer *

Denominació popular deguda a la bella miranda que aquest carrer ofereix sobre el Ter.

Els carrers novament retolats ho han estat en català, com calia. Esperem que, abans de gaire, hi podran ser escrits els antics. Dins aquesta línia de recuperació de la identitat del nostre poble, ha estat cursada últimament una petició, acompanyada del corresponent informe, en ordre a aconseguir que sigui establerta l'escriptura oficial del nom de la vila d'acord amb la tradició històrica i la llengua del país, és a dir: Sant Joan de les Abadesses.

FESTA MAJOR

ACTES RELIGIOSOS

DIVENDRES, DIA 2 DE SETEMBRE

A dos quarts de vuit del vespre

Començament de la novena del Santíssim Misteri.

DISSABTE, DIA 10

A dos quarts de dues de la tarda

Repicament general de campanes.

A les vuit del vespre

Acabament de la novena.

DIUMENGE, DIA 11

Festa del Santíssim Misteri

A dos quarts d'onze del matí

SOLEMNE MISSA CONCELEBRADA, presidida pel Rnd. Sr. Arxiprest. Hi assistiran les Autoritats, els Pabordes i la Junta del Monestir. Farà l'homilia Mn. Andreu Ramirez, pvre., organista de la Catedral de Vic, ex-organista del monestir i ex-director de l'Escola Municipal de Música d'aquesta vila. A l'ofertori, les ofrenes seran presentades pels pabordes de l'Església i Plaça. La "Schola Choral del SSm. Misteri", i poble cantaran la "Missa a llaor del SSm. Misteri", de J. M. Planas. - Acabada la missa, trasllat de l'Eucaristia al front del Sant Crist, on continuarà exposada tota la tarda.

A dos quarts de nou del vespre

VETLLA DEL SSM. MISTERI. Benedicció Eucarística. Solemne i tradicional Adoració.

DILLUNS, DIA 12

Festa de Santa Maria la Blanca

A les onze del matí

Missa concelebrada per sacerdots santjoanencs i veïns.

FESTES POPULARS

DISSABTE, DIA 10

A les quatre de la tarda

TIRADA GENERAL AL PLAT, en la qual es disputaran nombrosos trofeus.

A dos quarts de vuit del vespre

A la Galeria d'Art "Sant Pol", inauguració de l'exposició de gouaches de l'artista mexicà Salvador Moreno.

A les vuit del vespre

A la Plaça Major, Acte commemoratiu de l'11 de Setembre

A les nou del vespre

Al campanar del monestir, repicament general de campanes i tradicionals serenates, originals del compositor santjoanenc Narcís Oliveres, interpretades per la cobla "Bofills", de Torelló.

Tot seguit, passant pels principals carrers de la Vila, que s'acabarà a la plaça d'Espanya, on tindrà lloc una audició de SARDANES per la cobla "Bofills".

A dos quarts de deu del vespre

Al local social de la Unió Excursionista de Sant Joan, "La Rodona", repartiment de premis de la "XVII Marxa Infantil d'Orientació" i lliurament de premis del "Trofeu Marxes 1977". Es projectarà el reportatge en diapositives "El nostre Pirineu", de Mn. Lluís Molins.

DIUMENGE, DIA 11

A dos quarts de nou del matí

En el parc tancat situat prop de les Cinc Fonts, es donarà sortida al "REAL PUIG ESTELA", organitzat per "Moto Club Abadesses".

A un quart d'onze del matí

Les autoritats i pabordes, precedits de l'orquestra, s'encaminaran al Monestir per assistir a la missa solemne. En sortint de la missa, a la plaça d'Espanya, serà interpretada per la cobla "Montgrins", la sardana d'honor "La il·lusió de Sant Joan", (estrena), de Rafel Blanch.

Tot seguit, amb motiu de commemorar-se la diada de l'11 de Setembre, interpretació d'Els Segadors, per la mateixa cobla.

A dos quarts de dotze

Al camp Municipal d'Esports, partit de futbol amistós, entre els equips juvenils d' "U.D. la Cambra" (la Divisió) i del "C.D. Abadessenc". Es disputaran un trofeu donat pel Banc Comercial de Catalunya.

A les dotze del migdia

Al local de la Biblioteca de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, inauguració de l'EXPOSICIO D'ART en la qual es presentaran obres dels artistes locals Valenti Busquets, en aquarel·les i olis, i Lluís Miquel en la nova tècnica fotogràfica anomenada pel seu autor "fotografismes".

A dos quarts d'una del migdia

SARDANES al Passeig per la cobla Montgrins.

A dos quarts de cinc de la tarda

Els pabordes, acompanyats del delegat de l'autoritat i precedits de forquesta, aniran a buscar les pabordesses als seus respectius domicilis i es dirigiran, després, a la plaça d'Espanya, on dansaran el típic i tradicional

"BALL DELS PABORDES"

Las parelles balladores d'enguany seran:

Josep Guillaumes-Rosalía Buixasas;

Josep M. Espelt - Maria Remei Collell;

Xavier Masós - Aurora Plaza i

Ramon Vila - Guillermina González.

A continuació, ballada de SARDANES, al Passeig, que seran interpretades per la cobla "Montgrins".

A dos quarts de cinc de la tarda

Al Camp Municipal d'Esports, partit de futbol, corresponent al Campionat de 2a. Categoria Regional, entre el "C.F. Sta. Perpètua de la Mojada" i "C.D. Abadessenc". Es disputaran un trofeu donat pel C.I.T.

A dos quarts de sis de la tarda

Al Passeig, davant el local social, lliurament de trofeus als guanyadors del "TRIAL PUIG ESTELA".

A les onze de la nit

Sardanes a la plaça d'Espanya, per la cobla "Montgrins", dedicada al músic i compositor santjoanenc Mestre Ramon Serrat.

DILLUNS, DIA 12

A dos quarts d'onze del matí

Tirada local al plat, en la qual es disputaran, entre els tiradors de l'Entitat "Societat Caça i Pesca El Pirineu" Pirineu", d'aquesta Vila, nombrosos premis i regals.

A un quart d'una del migdia

SARDANES per la cobla "Montgrins" al passeig de José Antonio, plaça Clavé i carrer Sant Pol.

A les cinc de la tarda

Al camp Municipal d'Esports, gran partit de futbol amistós, entre els equips "U.D. Vic", de 3. Divisió, i "C.D. Abadessenc", en el qual es disputarà el trofeu cedit pel magnífic Ajuntament. Tirarà el xut d'honor la "Pabilla de Sant Joan".

A un quart de sis de la tarda

Amb la col·laboració del C.I.T., doble audició de

SARDANES al Passeig interpretades per les cobles "Montgrins" i "Miramar".

A dos quarts de vuit de la tarda

En el Complex Esportiu Municipal de la Plana, interessant partit de TENIS entre els campions locals, en el que es disputarà una copa donada pel magnífic Ajuntament.

A les deu del vespre

A la plaça d'Espanya, interpretació, pels mateixos balladors del dia abans, del tradicional

"BALL DELS PABORDES"

Hi assistiran, com a convidats d'honor, els components de la "XIII ASSEMBLEA NACIONAL DE CENTRES D'ENSENYANCES TURISTIQUES", que durant aquest dia visitaran la nostra Vila.

Tot seguit, a la mateixa plaça, ballada de SARDANES interpretades per la cobla "Montgrins".

DIMARTS, DIA 13

A les onze del matí

SARDANES distribuïdes per places i passeigs, segons costum, interpretades per les cobles "Montgrins" i "Bofills".

A les tres de la tarda

Passant que anunciarà la tradicional TORNABODA a la Font del Cubià, on la Cobla "Montgrins" tocarà Sardanes. Cup al tard, tradicional "MARXA DE LES TORXES" que, sortint de l'esmentada font, es dirigirà, seguint els principals carrers de la Vila, a la plaça d'Espanya, on es ballarà la típica SARDANA LLARGA.

Tot seguit, CASTELL DE FOCs ARTIFICIALS al terreny situat al costat de les Cinc Fonts, visible des del Pont Vell i els seus entorns.

A dos quarts d'onze de la nit

SARDANES al Passeig per la cobla "Montgrins" com a comiat de la Festa Major.

En aquestes festes podran visitar-se:

— El Museu del Monestir, a l'antiga Casa Rectoral, des de les deu del matí a dos quarts de dues de la tarda i de les quatre de la tarda a dos quarts de vuit del vespre.

— Exposició de "gouaches" originals de Salvador Moreno, a la Galeria d'Art "Sant Pol", des de les onze del matí a les dues de la tarda i de les quatre de la tarda a les nou del vespre.

— Exposició d'aquarel·les i olis de Valenti Busquets, i de "fotografismes" de Lluís Miquel, a la Biblioteca de la Caixa de Pensions per la Vellesa i d'Estalvis, de les dotze del migdia a les dues de la tarda i de les cinc de la tarda a les vuit del vespre.

Edició d'aquest programa:
Magnífic Ajuntament de la Vila

Col·laboradors:
Jordi Canelles
Eudald Esteve
Josep Esteve
Antoni Puig

Impressió:
Imprenta Batonal
Carrer Major 12
Sant Joan de les Abadesses

